

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ:

Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-38

РЕДАКЦІЯ:

Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten“ — Tageszeitung.

Administration; Reichsstrasse 34.

Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА

в краю і закордоном:

місячно 6 зол.
Курс 1 нім. марки — 2 зол.
5 чеських корон — 1 зол.

Македонія і Тракія зайняті

ЮГОСЛАВІЯ ВІДДІЛЕНА ВІД ГРЕЦІЇ. — ВЕЛИКА АТАКА НА КАВЕНТРИ

БЕРЛІН, 10. IV. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

Змоторизовані війська й дивізії піхоти, які стоять під проводом генерала-фельдмаршала Лішта, що вийшли з Болгарії, пробивали крізь югославянську кордонну оборонну лінію та, не зважаючи на важкий гірський терен, увійшли на віддаль понад 100 км. до Скоп'я (Ускіб) та одночасно перейшли ріку Вардар. Таким чином розділено югославянські війська від грецько-англійських. Далі на південь інші частини пробивали крізь озеро Дойран на грецький терен. В південній Сербії взяли в полон понад 20 тисяч сербів, у тому числі 6 генералів. Здобуто велику воєнну добычу, гармати й усякого роду воєнні матеріали.

На грецькому фронті гірські й піхотні дивізії при підтримці спадних літаків і протилетунської артилерії під проводом ген. фельдмаршала Лішта по завзятих боях проломали т. зв. лінію Метаксаса, ланцюг новітніх фортифікацій, побудованих продовж багатьох літ серед гір.

В Киренаїці відділи німецького африканського корпусу дійшли 7. IV. до Дерни.

Німецьке летунство продовжало акцію проти англійської мореплавби та важких воєнних об'єктів в Англії при участі значних сил, з великим успіхом. У цій акції взяли участь частини повітряної флотії генерала-фельдмаршала Шперле.

Озброєні розвідчі літаки затопили біля східного англійського побережжя торговельний корабель містоти 4.000 тон і влучними бомбовими поцілами ушкодили три великі двірці. На схід від Свєгнесу вдалося одному з розвідних літаків у спадному леті скинути дві важкі бомби на англійський контрторпедоєць.

Минулої ночі кількості літаків заатакувало в масовій акції численні портові і промислові об'єкти в південній і середній Англії. Головний удар спрямовано на летунські фабрики в Кавентрі. Тисячі розривних і запальних бомб спричинили значне знищення промислових заведень. Численні пожежі завважено також серед портових улагоджень у доках Портсмавту.

В Північній Африці боеві літаки обкинули успішно бомбами та обстріляли скорострілами більші ворожі скупчення військ. В Киренаїці зістрілено англійський боевий літак.

Вночі з 8. на 9. IV. ворог перевів кілька налетів на побережжя зайнятих теренів. Сильні частини англійського летунства надлетіли знов на побережжя Північної Німеччини та скинули бомби на Кіль і інші місцевості. Крім шкід у кількох промислових об'єктах були знищені в мешкальних дільницях, що спричинили жертви в убитих і раних.

—o—

Німці в Солуні, Нішу й Маріборі

КАПІТУЛЯЦІЯ ЧАСТИНИ ГРЕЦЬКОЇ АРМІЇ

БЕРЛІН, 10. IV. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

Після того, як німецькі війська зайняли Скопле (Іскіб) і Велес, вони перейшли ріку Вардар у напрямі східної границі Альбанії. Опісля німецькі війська захопили Тетаво і Прілеп. Німецькі війська переломили сильно укріплену лінію Метаксаса, зайняли місцевість Ксанті, досягнули побережжя Егейського моря. Похід продовжується.

Сильні відділи німецьких панцирних військ вдарили з Югославії на південь і зайняли Солунь. Після цього грецькі вій-

ська в Тракії між рікою Вардар і турецькою границею — відрізали.

Поспішні змоторизовані війська ввійшли в год. 11-й разом з панцирними військами групи фон Кляйста до Нішу. В офензивному поході зі Стирії німецькі війська зайняли місцевість Марбург (Марібор) та створили мостовий причілок на південному березі Драви. Після провалу гірського провалу Рупель, якого греки боронили дуже вперто й завзято і після зайняття Солуня, грецька армія, що боролася на схід від ріки Вардар, побачила всю безнадійність ситуації, предложила капітуляцію й склала зброю.

6 англійських генералів у полоні

ПОБІДНИЙ ПОХІД У ПІВН. АФРИЦІ

БЕРЛІН, 10. IV. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

10. IV. після завзятих боїв німецькі та італійські війська під командою ген.-поручника взяли Дерну, опісля місцевість

Ель Мекілі в віддалі 80 км. на південний захід від Дерни. При тій нагоді попало в полон 6 англійських генералів, 2 полковники, що виконували завдання генералів, і 2.000 вояків. Захопили безліч воєн. матеріалу.

Англійці втратили Тобрук

10. IV. — Італійський щоденник якої нема у військовому комунікаті, повідомив у середу, тверджує відомості про заняття Тобрука, вівторок німецькі та італійські що розійшлися вже у вівторок, дійшли до Тобрука. Ця вістка,

—o—

Зберігайте гідність

Краків, 9. квітня 1941 р.

(М. О.) Тема ця дуже, дуже дразлива, а тому не раз, не два, беручись за перо, відкладали ми його, бо в наших умовах не знати було, як саме до неї підійти. Розуміємо і те, що одною статтею тут не можна обійтись: зло, про яке згадуємо, занадто вже глибоко вкорінилось у нашу вдачу — і то в кругах зовсім не низових. Бо саме ті наші низи, майже на всіх наших землях, далекі від тієї зарази соціального характеру.

Від соток літ доля не була для нас ласкава. Кидала нас у всякі займанщини, а займанці, на наше лихо, любили лизунство. Підлесна людина вибивалась у них на видне державне становище, мала гроші, „добре" їй поводилось. А при тім — зараза лизунства займала все ширші круги. Дійшло до того, що й у нашому суспільному житті людина, яка вміла щиро, отверто, по лицарськи витикнути комусь його асоціальний поступок, його шкідливу діяльність, його брак вичуття громадських справ, чи його шкурництво, що приносило шкоду народові, — ця людина була посуджена за простака, за неделікатного, без виховання типа, а то й за підрильника авторитетів та громадянського бунтаря. Щоб не бути голословним, вистане згадати нашого великого суспільника, вченого, письменника — Івана Франка. Старші наші люди пам'ятають, або й знали особисто І. Франка і його мартирологію, яку переживав за свою відвагу, молоді можуть довідатися про це, чи прочитати: до історії перейшло, яке пекло, які злидні терпів він тільки тому, що виступав проти морального бруду — підлесництва.

Згодом підлесництво стало серед специфічних політично-займанницьких обставин питомою рисою цілого ряду одиниць, інколи з громадянськими титулами та на визначних становищах. Через те воно мало вже й тоді характер суспільного явища, дарма, що — треба це з притиском підкреслити — українство взагалі зберігало свою гідність.

Тепер живемо, на наше щастя, в таких обставинах, що цього лизунства і підлесництва не треба нам уживати, — хоч і ніколи його не треба було. Живемо в орбіті західної, із старою культурою нації, яка не тільки що не шукає в нас цієї шкідливої риси, а просто ненавидить підлесництво і, навпаки, цінить і респектує людину, загальний круг, що вміє пошанувати свою гідність і достоїнство. Бо людина, що вміє пошанувати свою гідність і достоїнство в своєму щоденному, особистому, чи в суспільному і політичному житті, — це людина сили характеру, і таку людину на заході цінують і поважають. І навпаки: підлесника, лизоблюда вважають за інтригана, за людину слабого характеру, за підступну гадюку і, говорючи з такою людиною, усміхаються до неї поблажливо, — але її обзидують, оминають, не шанують. На заході шанують людину тільки від момен-

ту, коли вона вміє поставитись на рівні гідності людини. За шорсткість відповідь культурною шорсткістю, за пошану гідною пошаною, а не підлесним підпорядкуванням себе.

Ця недуга у нас доволі сильно вкорінилась у наш інтелектуальний організм. На цю тему, надто в наших обставинах, треба часто писати, говорити. Цих кілька рядків пишемо ми на те, щоб прилюдно поруши-

ти справу, над якою повинні люди призатися, думатися, розмовляти, висловлювати свої рефлексії.

Одного не забуваймо: в кожній обставині нашого особистого й збірного життя мусимо вміти пошанувати, оцінити нашу гідність, достоїнство, бо без цього нема пошани супроти себе самих, власної нації та найдорожчої своєї ідеї.

—О—

Чому Греція почала війну?

(ЗАКІНЧЕННЯ)

Цікаві початки ген. Гамлена.

В одній нотатці ген. Гамлена з 4. I. 1940 р. є інформація, що шеф ген. штабу грецької армії повідомив його, що при заповненні відповідної підтримки летунства і протилетунської оборони зможе забезпечити висадження на сушу міжсоюзного експедиційного корпусу. Французький ген. штаб мав безоглядну певність, що Греція готова підтримати кожну акцію союзників на Балканах проти Німеччини. На основі змісту листа ген. Гамлена до Даладіє в березні 1940 р. головне французьке командування брало під увагу проект примістити велике число французьких збройних сил у районі Солуня. В тому самому часі старшина французького військового летунства мали змогу оглянути летовища в північній Греції, що їх побудував грецький ген. штаб для вжитку французького летунства. Потім у травні греки виявили готовість прийняти негайно матеріали, «призначені для есентуальних союзних військ, що їх висадять у Греції». Для збереження форми ці матеріали мали продати грецькому урядові. Після вивантаження в Піреї вони мали бути розділені на грецьку територію відповідно до вказівок ген. штабу французької армії.

Яка ж була справжня «нейтральність» Греції?

Загальне враження, що його треба мати на підставі цих фактів, не залишає сумніву, що ще перед вступом Італії до війни Греція не була нейтральним краєм, але виразно стояла по стороні Англії та Франції.

Супречне з нейтральністю становище Греції висловлювалось ще в тому, що — як про це кажуть рпюрти французького військового аташе з жовтня і листопада 1939 р. — греки систематично підтримували акцію перевозу здібних до військової служби польських біженців через Грецію до Франції. І так, згідно зі звітом з 1-го листопада, в часі від 12. до 31. X. 1939 р. перетранспортували м. ін. 614 польських летунів з Греції до Марсильї. В дні 14. листопада відіхало знову 370, в дні 28. листопада 250 поляків до Марсильї. Ці числа доказують виразно, що річ ішла про регулярні транспорти.

Ще поважнішим доказом акції у користь Великобританії, які вели війну з Німеччиною, є факт, що греки удержували дуже поважну кількість своїх кораблів Англії. Численні застереження німецького уряду, висловлювані у протестах перед грецьким урядом, не мали ніякого успіху. Звіт французького морського аташе в Афінах з 30. жовтня 1939 р. повідомляв про збори грецьких арматорів, скликані грецьким прем'єром, до яких прем'єр заявив, що вправді офіційно він відкинув вимогу англійського уряду віддати англійцям до розпорядження половину грецької торговельної флотії, проте поручає арматорам віддавати свої кораблі на службу Англії, зберігаючи при цьому приватний характер своїх постанов.

Коли до війни проти Англії і Франції приступила Італія, наслідком чого тереном війни стало Середземне море, відразу яскраво виявилось, що

Греція постійно помагає англійцям в їх військових операціях. Бритійські військові кораблі знаходили на терені грецьких територіальних вод прибіжище та можливості забезпечуватись у харчі. Грецька територія стала до розпорядження британській інформаційній службі на південному сході, віддаючи, як осередок, цій службі неабиякі прислуги.

Англійська поміч.

Така ситуація примусила Італію зажадати від Греції гарантій, що Греція заверне до справжньої нейтральності. Ця вимога довела до ворожих дій між Італією та Грецією. Грецькі чинники, які вели війну, знайшли негайно англійську допомогу. Впродовж листопада 1940 р. прийшла систематична розбудова британських воздушних баз в різних пунктах грецької континентальної території. На грецький беріг вичаляли численні англійські технічні формації, щоб допомогти грецьким військовим операціям. Так само вже в листопаді мин. року британські війська зайняли Крету. Бритійський міністр для Індії підкреслив у своїй промові з 1. грудня 1940 р. значіння Греції, як тої передньої висуненої позиції, з якої британські війська можуть есентуально завдати смертельний удар німецькій потворі. Численні звістки про хід британської помочі для Греції знайшли своє повне підтвердження у промові британського прем'єра з 19. грудня 1940 р., в якій Черчилль заявив: «Маршал Лонгмор опинився підчас своїх приготувань у найкритичнішій хвилині тоді, коли побачив, що більшу частину його сил відібрали йому для висилки до Греції». До половини березня 1941 р. прилетіло до Греції 180 британських літаків та коло 10.000 вояків РАФ (помічного персоналу, протилетунської артилерії, піоніри та частини, що довозять резерви). В половині січня британський головкомандуючий ген. Вейвел був особисто в Афінах на конференції з головнокомандуючим грецьким ген. Папагосом. В березні прийшли дві англійські візити в Афінах: міністра закордонних справ Ідена й шефа генерального штабу сера Джона Діла. Якщо ще в половині лютого телеграми американського радія і преси могли повідомляти, що в дорозі до Греції знаходяться сильні контингенти британських військ, то відомості з половини березня підтвердили факт, що ті американські телеграми не були твором американської фантазії. І так у часі до 10. березня приплило до Піреус кілька тисяч піхоти, протилетунської артилерії і піонірів, головню австралійців та новозеландців. Ті війська були визіновані у важкий лаштунк піхоти й артилерії. В часі від 10. до 16. березня скільки британських військ на грецькій території, разом із РАФ, дійшла до числа 20.000. Відомості, що надходили після 16. березня, дозволяли припускати, що йдуть приготування до операційного транспортного перекидання військ на велику мірку.

200.000 англійських вояків у Греції!

Число британських військ, перекинутих до Греції, щораз росло та рахувало в дні 25. березня ц. р. бодай 40—50.000 вояків. Крім легкої та важкої артилерії ці війська були щедро виві-

нувані у панцирні розвідчі й боеві повзи. Вони були пересунені в околицю на північ від Ларисси та ближче західної Македонії. Щораз виразніше зарисувалось творення британської операційної групи на території Греції. Останні відомості кажуть уже про створення там експедиційної армії у силі 200.000.

Греція сама хотіла боротися з Німеччиною.

Коли з одного боку в обличчя тих фактів не підлягає найменшому сумніву, що грецький уряд утотожнивсь з англійцями і віддав свою територію британському урядові до розпорядження для військових операцій, то одночасно — що торкається Німеччини — вона не переставала перестерігати Грецію щодо наслідків такого становища. Зокрема міністр закордонних справ Німеччини підчас своєї розмови з грецьким послом у Фушль 26. серпня 1940 р. у дуже рішучій формі порадив грецькому урядові зрестися англофільського становища та зокрема перестеріг його перед наслідками непередуманих кроків, звернених проти Італії. Ще недавно тому з розмови канцлера Гітлера з 30. січня ц. р. грецький уряд був зовсім ясно інформований про те, що Німеччина під ніякою умовою не зможе толерувати всадовлення британських збройних сил на грецькій території. Не вважаючи на цю виразну перестерігу, грецький уряд не вважав за відповідне витягнути з того якінебудь висновки, але навпаки — стягав до свого краю щораз більші британські сили. В обличчя такого стану річей німецький уряд не в силі довше замикаати очей на факт, що Греція недвозначно веде спільну політику з Англією та через те Німеччина мусить вбачати у Греції свого всенного противника з усіма послідовними наслідками.

Від кількох тижнів не може підлягати вже ніякому сумніву, що Англія — по зразку своєї солунської експедиції зі світової війни — робить приготування для створення у Греції протинімецького фронту, щоб звідтіл повести останню спробу перенести війну на територію Європи. У зв'язку з цим особливе значіння мають звістки, з якими генеральний штаб англійських збройних сил, що спекулюють у Греції, навізав зв'язок з генеральним штабом у Білгороді. В останніх днях Греція стала знову отверто операційним тереном англійських збройних сил. Тепер відбувається там операційне пересунення сухопутних і морських збройних сил на широку мірку, а американські звістки підтверджують, що в Греції стоїть вже наготові англійська 200.000-на армія.

Відповідальність несе Греція.

Тому, що Греція, як єдина європейська держава, дозволила британським військам знову вступити на європейський суходіл, вона взяла на себе важку відповідальність супроти європейської спільноти. Грецький нарід безумовно невинуватий у такому розвою подій, але тимбільша вина грецького уряду, який повів таку безвідповідальну політику. Грецький уряд сам викликав своєю поведінкою ситуацію, якій Німеччина не могла вже довше бездільно приглядатися. Тому німецький уряд видав тепер своїм військам приказ прогнати британські збройні сили з грецької території. Кожний спротив, що протиставиться німецькій армії, буде безоглядно збройно зломаний.

Німецький уряд, подаючи це до відома грецькому урядові, підкреслює, що німецькі війська приходять не як ворог грецького народу та що німецький нарід є далекий від бажання воювати з грецьким народом, як таким, або його нищити. Удар, що його німці змушені повести на території Греції, є вимірний в Англію. Німецький уряд переконаний, що швидше прогнання англійських влізівців із Греції стане у не меншому ступні дає грецького народу, як і цілої європейської спільноти, вирішною прислугою.

Берлін, 6. квітня 1941 р.

Привітайте

своїх Рідних, Приятелів та Знайомих
на сторінках «Краківських Вістей»

Вражіння у Берліні

(Від нашого кореспондента)

Берлін, 6 квітня 1941.

Весна, про яку говорив Філер Німеччині в своїх кількох останніх промовах, зачалася в історичну неділю 6 квітня 1941 р. Нові народи стоять в огні кривавої боротьби німецького й англо-американського світа. В моменті ж, коли на історичних полях Греції і гористій Югославії схрещуються безпосередньо утретє німецька зброя з англійською, почалася вирішна стадія цієї війни. Берлін реагує на голос нових сурм німецької армії, під ударами якої горить вже сьогодні Білгород, зовсім так, як колись горіла Варшава, піднесено, але спокійно. Живо нагадується минулорічний день 10 травня. Так як тоді, почулися сьогодні, в годині шостий ранка слова міністра пропаганди Геббельса, який крізь радіо, з міністерства, що мало за собою напружену ніч, сповістив Гітлерову відповідь на грецько-югославянські провокації. Вістка про початок воєнної акції на новому фронті залунала по тихих недільних домах німецької столиці якимсь урочистим згуком. Німецьке громадянство, що майже десять днів читало пошурі вістки про переслідування своїх земляків сербською владою і населенням, привітало її з особливим німецьким виявом радості й завзяття: спокійно, з мілітарним ентузіазмом. Що дві години греміли нові суни, зложені зі старої мелодії воєнної пісні про „князя Євгена, шляхетного лицаря“. Уже в десятій ранку появилися на вулицях надзвичайні видання щоденника „Фельккер Беобахтер“ та інших недільних газет. Орби народу слухали проклямації Фірера при публичних гучномовцях. На вулицях в каварнях помічалася оживлення. Шеф юліції видав розпорядок про заборону танців. Берлінці знають з практики, що означає такий наказ: початок дальшої боротьби на життя і смерть за існування німецького народу. А проте: нема на вулиці німецької столиці ніяких незвичайних демонстрацій, чи голосних виявів реакції, питомих для інших держав і народів. Кожний виконує далі свій обов'язок, памятаючи, що вищі голови політують і журяться за долю Німеччини. Існує загальне переконання, що німецький уряд ужив послідовно

всіх зусиль, щоб зберегти мир на Балкані. Тепер німецька армія пішла вже рятувати загроженою від півдня власну батьківщину. Пішла вона проганяти англо-фільські елементи з Греції і Югославії, не маючи наміру нищити мечем і огнем грецького, сербського, хорватського і словінського народів. Драма почалася. Ще сьогодні, завтра, по-завтра можуть прийти нові факти і події. Ніхто в Німеччині не сумнівається, що держава, яка могла без труду вислати аж до Африки прегарно вивінований експедиційний панцирний корпус, що вже встиг відкинути генерала Вовела під границі Єгипту, народ, що не вміє кричати, але слухняно привикати до воєнних обмежень — вірить, що його провід має всі дані виграти й цю війну.

Розвиток подій на території Югославії обсервували в Берліні, від самого моменту відїзду югославянських міністрів Цветковича й Марковича з Відня, дуже уважно. Урочиста візита японського міністра закордонних справ Матсуоки в Берліні і в Римі опізнала німецьку реакцію на все те, що діялося в Білгороді, по містах і селах Сербії та здовж югославянсько-німецького кордону. Ні на мить не спускав Берлін ока з дивного руху на далекім шляху Білгород-Вашингтон. Уже по перших пропозиціях Рузвелта, даних, як відомо, югославянському послові Фотічеві, приготувався Берлін на можливість деяких політичних труднощів в Югославії, віддавна відомий з химерного підходу до державних справ. Чейже вистарчало йому згадати так часто сьогодні вживане слово Сараєво, вбивство царя Олександра і французького міністра Барту, чи нерідкі стріли в білгородському парламенті!

По перших вістках про бунт, владу військової диктатури в Білгороді, втечу регента Павла до Атен та арештування членів уряду Цветковича, сподівався Берлін сербського отверезіння, особливо ж холодного впливу хорватських кол на чолі з заступником прем'єра Мачеком, вождем хорватської селянської партії, покликаним на рівнорядне становище до нового уряду Сімовича. В Берліні вірили, що по перших демонстраціях протинімецького характеру, я-

ких початково нім. преса свідомо не підкреслювала, чекаючи, що Білгород отямиться. Чейже у Відні отримала Югославія урочисте заперечення пошанування її суверенності, невягання у війну, а навпаки територіальну майбутню винагороду коштом Греції: грецьке портове місто Салоніки. Все це не переконало сербських націоналістів, використаних до подивугідної крайності англійською політичною мішкою. Англії з Польщею, що їх деякі пропагандивні кола хотіли би бачити, цілком сюди не підходять. Німеччина поставила Польщі конкретні політичні й територіальні вимоги на її кошт, зате Югославія отримала від свого могутнього сусіда максимальні привілеї, які можна в такий час і в такий ситуації, як сьогоднішня, роздавати. Національно-мішана держава південних слов'ян могла спокійно перетривати бурхливий час війни. Не хотіла, пішла за голосом сербської вулиці.

Берлін сподівався ще поправи відносин, але вже почав приготуватися, заховуючи повну, холодну резерву. Тимчасом з Білгороду надходили вже перевірені вістки про сам хід перевороту, його безпосередні наслідки в Югославії та суттєві політичні вістря.

*

Про події, що їх принесли на своїх крилах африкансько-кипрські ескадри англійських воєнних літаків до Югославії — відомо вже з комунікатів, які множитимуться з години на годину. Німецькі дивізії йдуть нестримно через усі шляхи й просмики з Румунії й Болгарії на Салоніки й Білгород. В Берліні існує тверде переконання, що вони стануть в цих містах втедвзі, тим більше, що рівночасний успішний африк. наступ ген. Румля примушує англійські експедиційні корпуси оглядатися позад себе.

Ціла Німеччина сидить від неділі ранку при радіоприймачах. З Букарешту, Софії й Будапешту надлітають вістки, які кажуть сподіватися, що Румунія, Болгарія й Мадярщина можуть виказати до подій у сусідній Югославії цілком своєрідне й оправдане зацікавлення. Старий балканський ревізіонізм і націоналістичні екстремі можливо припечатують поруч німецької зброї долю Югославії.

КТВ.

БОГДАН ЛЕПКИЙ

(48)

Крутіж

Маруся два пальці вгору підняла:

„Присягаю, що не виявлю нікому й ніколи, щоб там не знати що. Не виявлю, що я від вас цей лист дістала“.

І поцілувала золотий, самоцвітами обсіпаний хрестик, що його носила на грудях.

Палажка заслонила її собою і всунула папір у руку: „Читай!“

Письмо було дрібненьке, вправне, навіть гарне. Маруся прочитала: „Будь готова. Як почувеш „кукуріку“, знай, що то ми. Роби, що скаже Палажка, і не бійся нічого. Все буде гаразд. Бог із тобою. — Прихильний“.

„А що там стоїть?“ — спитала шепотом Палажка.

Маруся ще раз перечитала письмо, а тоді Палажка взяла й кинула його в огонь. Згорів, вона попів поліном загребла.

„Що ж ти на це?“ — спитала.

„Сама не знаю, що казати. Чудо якое“, — відповіла Маруся.

„А бачиш? Не казала я тобі вчора? Що, не казала? Бог змилосердився над нами. Над нами, кажу, бо я також піду з тобою. Не хочу тут довше сидіти і до гріха помагати катюзі. Візьмеш мене?“

Маруся кріпко обійняла Палажку за шию:

„Ще б то ні! Підемо, тіточко, підемо, на ясні зорі та на тихі води, підемо!“

І очі її блиснули тією щирою, людською радістю, над яку нічого кращого в світі немає.

„А звідки ви цей лист дістали?“ — цікавилася.

Палажка знов оглянула вікна й двері:

„Татарин з гóроду за рибою приїхав і привіз від якогось молодого козака. Каже, на таким гарнім коні їхав і вбраний був, як який князь. А грошей мав, грошей!“

Уста до самого Марусиного уха притулила:

„Вони тут будуть нинішньої ночі. Човен чекатиме на них, брама подасться, пси не будуть спущені з ланців, а найкусливішого з них, Луку, ми також принемемо, — увійдуть...“

„Увійдуть!“ — повторила Маруся й так кріпко стиснула Палажку, що та мало не скрикнула.

„Увійдуть, тіточко, увійдуть!“ — і з радості то сміялася, то плакала Маруся.

XVIII.

Увесь ловецький замочок знав, що Фалдовський до Києва поїхав. Не потребували боятися, що його лихий наднесе.

Фалдовський іноді перед ловами впадав, як буря, щоб оглянути, чи все пристосоване, як годиться. А що вдоволити його було важко, то на замочку наставляв тоді справжній судний день. Кожному діставалося й кожний, не виключаючи навіть Палажки, колишньої любовниці пана. Фалдовський лаявся, бив і грозив, що живцем із них шкуру постягає і що їх у ямах погноїть. Тільки Лука й старий дворецький виходили ціло. Дворецький тому, що на руках виносив „панича“, а Лука, бо був Фалдовському вірний, як найвірніша собака.

Нині вони могли спокійно відітхнути, могли навіть погуляти дещо. І так роботи нема. Татарин із рибою відїхав, на лови не підуть, бо мряка така, що замість у цапа не важко стрілити в чоловіка, залишалася хіба щоденна закрутамна на обійстю.

(Далі буде.)

Цього року буде кінець

Проблема, як довго потриває ще війна й які будуть її даліші етапи, є все більше предметом загального зацікавлення. Осередком цієї проблеми є очевидно Англія. Що буде з Англією? Чи Німеччина вдарить на неї й коли? — оце питання, які раз-у-раз повторюються.

Відповідь на ці міркування знаходимо в останньому числі (178) часопису „Франкфуртер Цайтунг“. Автор передової статті на цю тему твердить, що критичний момент Англії ще не прийшов. Те, що англійський уряд говорить про „кризи, які Англія перемогла“ — це тільки засіб пропаганди, що мав би підкреслити незломність і витривалість англійського духа. Це роблення настроїв, так дуже потрібних у катастрофічному, все більш безвихідному, становищі Англії.

„Ми, німці, знаємо цього ворога дуже добре та оцінюємо його спроможності та видержливість досить високо. Але водночас знаємо також, що дрібка тої „кризи“, що її англійці у власному розумінні нібито пережили, — має дуже непомітне значіння у порівнянні до справжньої кризи англійського існування, яку систематично готує Англії наше військове командування. Тому пригадаємо ще раз нашим читачам, що ця справжня криза матиме дуже мало спільного з нервами, або з моральною непохитістю. Рішальною проблемою буде тут — чи фізичні сили противника вичерпаються, чи ні. Як-що зменшуватимуться їхні припаси та їхня продукційна сила буде нижче певного, мінімального рівня і якщо потрібних доповнень неможливо буде дістати ззовні, тоді мусить прийти вичерпання в такій мірі, що зовсім несуттєве буде питання, чи завдати обезсиленому смертельний удар, чи вичекати, поки він сам по якомусь часі не впаде з виснаження.“

Цей процес відбувається перед нашими очима. Цей процес — це щось, що поступає вперед, щось, що вимагає свого часу й є обмежене не речинцями, але успіхом“.

Автор підкреслює, що такий процес виснаження не має місця по стороні Німеччини та її союзників. Держави блоку ось самовистарчальні. Коли навіть іноді недостає їм чого для вимог вигідного життя з часів миру, то вони мають у своїх руках запілля континенту й відчинену браму на Схід.

Зате мають вони всі можливості руйнувати й блокувати Англію та обезцінювати розміри військово-технічної допомоги Америки.

„У перегонах між руйнуванням і новою продукцією переможе напевно чинник руйнування. Тому наші противники не всіли не то стримати процес свого ослаблення, але хоча б його хід зробити повільнішим...“

Наші противники можуть не згоджуватися з нашими підрахунками. Хай говорять, що вони виграють „бій на Атлантийському океані“. Шкода часу, щоб над цим дискутувати. Почекаймо! Одно певне: наш наступ іде дотепер нестримно вперед у той час, коли ворожа оборона може покликатися тільки на слова.

Фірер зробив недавно щось, чого дотепер ніколи прилюдно не робив. Він назвав речинцею і той речинцею підкреслили опісля з притиском інші (м. ін. міністр фон Рібентроп під час відвідин японського міністра закорд. справ). До кінця цього року прийде з невідхильною певністю остаточна перемога. Це не потіха, це гарантія. Вона приходить з місця, на якому більше знають, ніж ми всі разом. Це місце, для якого не існує запит: „як воно буде далі?“ — бо воно само визначає шлях наперед. Вернімося нашими думками рік назад і тоді зрозуміємо все куди краще: 12 місяців тому ніхто з нас навіть не передчував подій, що відбулися на весні, літом і восени 1940 р., та того, що вони на ділі з собою принесли. „Що буде далі?“ — питався тоді також не один не без підсвідомого занепокоєння в душі. Ми відчували тоді, що все піде гаразд, проте знаходилися в такій непевності, можна сказати навіть безрадності, в якій сьогодні знаходиться — Уїнстен Черчіль з усіма своїми генералами й адміралами. Могутніх плянів Гітлера не знав ніхто з нас — і це було добре, бо не один мабуть попав би у сумніви щодо можливості переведення цих плянів. Не диво, бо ж вони не знали й не могли дізнатися, яка підготовка була для цього зроблена. Якщо нашептав би нам Адольф Гітлер сьогодні на вухо про свої пляни на 1941 рік, то знову, врешті-решт, почало б нас бити серце, бо ми знову не знали б усієї тої підготовки, яка зроблена, щоб вони вповні вдалися. Може і з Черчілем не було б інакше. Може почало б також товктися і його серце в грудях, якщо б він знав, якими шляхами все це далі піде“.

—o—

Італійський наступ у Югославії

РИМ, 10. IV. — Головне Командування Італійської Армії подає:

На югославянському фронті італійські відділи, висунені наперед, зайняли Країнську Гору в долині Сави. В Альбанії на югославянській границі дії малих відділів. Італійці взяли в полон сильні відділи ворога разом з їх озброєнням. На грецькому фронті італійці відбили місцевий наступ ворога і захопили в полон кількесот полонених. Італійські літаки заатакували в Шібеніку ворожі одиниці флоту і закорені вододілки. Поцілений один ворожий корабель середньої величини, різні водолітаки, вантажники і бараки в таборах ушкоджені. Збомбардовані летунські бази в Дівуле і Вердіче, що потерпіли поважні шкоди. Інші італійські літаки обстріляли

скорострільним вогнем кольони вантажників, возів і обозів.

У Киренаїці італійсько-німецькі боеві відділи зломив блискучим маневром значний спротив ворожих змоторизованих відділів і захопили Дерну. Продовжується погоня за ворогом, одночасно очищують відбиті простори. Одиниці німецького летунського корпусу бомбардували й обстрілювали скорострільним вогнем зосередження ворожих відділів та кольони вантажників.

У Східній Африці ворог повторив при допомозі сильних відділів атаку на район Масави. На інших просторах положення назагал без змін. Один італійський швидкобіжний човен сторпедував на Червоному морі один англійський важкий кружляк.

Серби замордували провідника словінців

РИМ, 10. IV. — „Попольо ді Рома“ подає за хорватською націоналістичною радіовисильною, що словінського провідника, міністра прилюдних робіт, Кульовеца, вбили не під час німецької летунської атаки, тільки вбили його три сербські жандарми. В Білгороді побоювалися, що Кульовець здержуватиме словінців від війни. Далі хорватська радіовисильна виступила проти Мачека та інших угодних хорватських політиків, що далися опанувати кліщі сербських авантю-

ників і називає їх „зрадниками правдивих інтересів хорватського народу“. Радіовисильна запитує, чи вони здають собі справу, яку кривду спричинили своєму народові й країні? Жінки й діти мусять терпіти й вмирати за їх брудну політику. Мачек і його прихильники діяли завсіди тільки в ім'я свого егоїзму та ніколи не боронили хорватського народу перед сербськими гнобителями. Вони співвинні, якщо тепер кров хорватських синів поллється за воро-

Новина на книгарському ринку

Вже появилася в продажі

Зоологія

ІВАНА РАКОВСЬКОГО

ПІДРУЧНИК до НАВЧАННЯ МОЛОДІ

ЗМІСТ: Природа й науки про природу. Ссавці. Людомалпи. Малпи вузьконосі. Малпи широконосі. Коти. Пси. Гієни. Куни. Ведмеді. Комахоїди. Плавоніги. Гризуни. Жуїни. Однокопитні. Грубошкірі. Торбуни. Птахи. Кури. Голуби. Співачи. Круковаті. Довгокрилі. Лазуни. Хижаки. Болотняні. Плавуні. Бігуни. Повзуни. Водоземні. Риби. Мякуні. Комахи. Болончаки. Двокрилі. Простокрилі. Безкрилі. Павуківці. Шкаралупники. Хробаки. Безприладні. Первозвірі. Закінчення. Перегляд і поділ тваринного світу.

Підручник багато ілюстрований. 179 ілюстрацій у тексті, 136 сторін друку на гарному папері.

Ціна 4.50 зол., з пересилкою 4.90 зол.

Висилаємо тільки за готівку або за післяплатою.

Питайте за цією книжкою в усіх книгарнях!

Замовляти: „Українське Видавництво“
Краків, Райхсштрассе 34.

жі інтереси. Якщо вони звернули б поважну увагу сербам на трагічні наслідки зірвання з Німеччиною, тоді може ще далось б оминати найгіршого. Тимчасом вони виявили тепер свою солідарність із сербами та говорять про югославянську єдність. Це роблять ці самі люди, що колись особисто терпіли під сербським ярмом і висилали скрізь скоргі з приводу неполадження хорватської справи. Вони зрадники хорватського народу і як такі найдуть свій заслужений кінець.

—o—

ВЕЛИТЕНСЬКІ ПОЖЕЖИ В БІЛГОРОДІ

ТЕМЕШВАР, 10. IV. — Мешканці прикордонних румунсько-югославянських територій інформують про успішність атаків німецького летунства на твердиню Білгород. Вночі видно велитенську заграву пожежі Білгороді з віддалі 60—70 км. навкруги. Час від часу видно велитенські стовпи вогню, що б'ють у небо, пригадуючи лискавиці. Це кілька годин чути відгомони важких вибухів.

—o—

МАТСУОКА ЗАЛИШАЄТЬСЯ ДАЛІ В МОСКВІ

МОСКВА, 10. IV. — Японський міністр закорд. справ Матсуока продовжив свій побут у Москві на кілька днів. Японський посол у Москві видав з нагоди побуту Матсуоки обід, на який запросив голіву совітського уряду та низку інших совітських достойників. Були теж німецький посол у Москві фон дер Шуленбург, італійський посол Мудярціни, словацький, болгарський та румунський.

—o—

— ЛОНДОНСЬКИЙ кореспондент шведського щоденника „Гетеборгс Постен“ повідомляє, що вчора, як уночі з неділі на понеділок припинилися авдіції, білгородська радіовисильна даліше мовить. Одночасно повідомляють з Ціріху й Нью-Йорку, що від неділі цілковито зірвана телефонна та телеграфічна сполука з Білгородом.

— НОВИЙ голова мадярського уряду Бардосі заявив на засіданні урядової партії, що особисто перебирає її провід. Одночасно заповів він, що не буде ніяких змін ані в політиці, ані в програмі уряду.

КУПУЮЧИ ШУТКУ, ТЯМ ПРО
УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТА

Новинки

КАЛЕНДАР

ІТЕНЬ.

11. Пятниця — смч. Марка.
12. Субота — пр. Івана Листя.

— ЗІЗД ПРАВНИКІВ 13. і 14. IV. ц. р. з причини відомих часових обмежень залізничного руху не відбудеться. Новий речинець ізду буде своєчасно поданий до відома. Проситися всі Правничі Секції переслати негайно поіменний список учасників зїзду для вивчення їм дозволів на переїзд і поворот залізницею. — Правничі Секції при ЦК.

— ПОВОРОТ ЗИМИ. І знову повіяла студінь. Заділи сніги, скостеніло болото. Час календарної весни давно пройшов, а ледви день чи два усміхався до нас весняне сонце. Вже давно бузюки й лавки повинні б сідати на гнізда, та не судилося. Замість блакитного неба — сірі олов'яні хмари, замість леготу весни — морозний вітер проймає до рости. Вернулася ненависна зима, а з нею всі асідки нагих змін температури — катар й гри... Та живемо надіями. Весна таки прийде! Бо прийти мусить.

— ДО ВІДОМА ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ ІЗ БУКОВИНИ І БЕСАРАБІЇ! Керманч Відділу Праці й Суспільної Опіки УЦК знову почав обїздки таборів із переселенцями й відвідав уже табори в околицях Грау й Бресляна. Просимо українців у тих таборах, де ще не було представника УЦК, зголоситися й одати докладний список людей, призначених до ГГ.

— Український Центральний Комітет.
— СХОДИНИ АДВОКАТІВ І АПЛІКАНТІВ відбудуться в п'ятницю 11. IV. в год. 19-й при вул. Зелений ч. 26/Ш/7. Усіх проситися взяти участь. — Ровід.

— СХОДИНИ СЕКЦІЇ НАРОДНОГО ЗДОРОВ'Я при УДК в Кракові з рефератом д-ра Василенка відбудуться в понеділок 14. ц. м. в год. 19 при вул. Зелений ч. 26, м. 7. — Приявність усіх членів обов'язкова.

— СХОДИНИ СТУДЕНТСЬКОЇ СЕКЦІЇ ПРИ УДК Кракові відбудуться в суботу 12. квітня ц. р. в містці при вул. Баторого 10/1 в год. 19.30 з інформаційним рефератом „Завдання КоДУС-у”. Приявність усіх студентів обов'язкова!

— НАРАДА УКРАЇНСЬКИХ КУПЦІВ У ХОЛМІ. Неділю 6. ц. м. відбулась в Холмі в домі „Українбанку” нарада купців у Холмі, на якій було 30 осіб. Нарату відкрив голова Купецької секції при УДК в Холмі п. Лешук і передав слово голові УДК лейтн. Шрамченкові, що повітав бране купецтво Холма і побажав успіхів в праці та загального добра української торгівлі. Згодом голова Купецької Секції зложив звіт зі зїзду купців у Кракові та зсував останні розпорядки секції управи Холма про зовнішній вигляд склепів. В цій справі інформував присутніх також п. мольський. В дальших словах представив п. мольський потребу поведіння пропаганди заширення і розбудову „Українбанку” в Холмі та напрошу з ним українського купецтва. Дискусія присвячена була місцевим актуальним справам купців.

УКРАЇНСЬКЕ КУПЕЦТВО ХОЛМУ зложило прохання до УДК надати гроші на руки п. Мих. Смольського в золотих: Лешук-Пеленський 300, Мартинюк Андрій 100, Матуш-Садовець 50, Лопушанський-Хромовський 50, Калимон Пеленський 300, Кричак-Аперієв 200, Аполюк Євген 100, Гриний Іван 100, Блашук Василь 50, Вітер Михайло 100, Мешко Іван 30, Недзвевський Михайло 10, Голод Іван 30, Лешук Петро 30, Гавришків Василь 80, Мельський - Чучман 100, Карковський Микола 20, Малишин Іван 100, Шипула Михайло 40, Пилипюк Іван 100, Пилипюк-Дибайло з Володави 200. Разом 2.090 зол. — Холмське купецтво кличе інші секції Торговельників відгукнутись організовано!

Більше святочно, миліше й по-християнськи виглядатиме Ваша хата, до якої, де живете чи працюєте, коли на її стінах будуть гарно виконані українські образи святих

Українські образи святих

СВ. ВОЛОДИМИР І СВ. ОЛЬГА
СВЯТИЙ ЮР.

Ці образи многобарвні, роботи г. Наконечного, одобрені Галицьким мітрополитом, друковані на гарному картоні, форм. 35x50 см.

Ціна поодинокого образу 2.— зол., з пересилкою 2.40 зол.

Питайте за тими образами в усіх книгарнях!

Висилаємо за готівку, або за післяплатою.

Краків, Райхсштрассе 34.

Замовляти: „Українське Видавництво”

Перед розривом між Лондоном і Багдадом

АНКАРА, 10. IV. — Згідно з вістками, що надійшли з Багдаду до Анкари, щораз більше правдоподібним видається повний розрив між Іраком, що змагає до цілковитої незалежності та Англією, що цьому протиставиться. Англійський посол у Багдаді сер Корвеліс дав до розуміння шефові генерального штабу Іраку Амінові Закієві, що Англія вмішається, коли б регент Абдуль Іллаг, що втік до Бафи, не вернувся до влади і коли б не розпустили армії Іраку. В цілому краю панує спокій. Війська Іраку пильнують всіх британських гарнізонів і летовищ, щоби не допустити до дальших заворушень. Всі прихильні для Англії політики, коли їх ще не арештували, намагаються або втекти з Багдаду, або сховатися. Колишній міністр закорд. справ Нурі ес Саїд, що був прихильником Англії, втік до Трансйорданії, а звідти вїхав до Каїра. Положення дуже напружене. Ціла армія Іраку змобілізована. Кажуть, що на випадок, коли б англійський посол покинув Багдад, треба рахуватися з тим, що прийде до повного розриву взаємин між Лондоном і Багдадом.

Царгород відрізаний від Європи

ЦАРГОРОД, 10. IV. — Від самого початку німецьких воєнних дій проти Югославії та Греції Царгород відрізаний від Європи. Цілковито припинилася торгівля з європейськими країнами. Пошта з Європи не надходить. Минулої суботи відійшов з Царгороду трансконтинентальний поштовий поїзд до Багдаду, але його там не прийняли і поїзд завернувся до Царгороду. Покищо ще не видали ніяких розпорядків у справі перевозу пошти через Румунію. Вже від минулого четверга припинена телефонічна сполука з європейськими державами. Щойно в середу почали приймати телеграми.

Болгарія боронитиме свої права

СОФІЯ, 10. IV. — Голова болгарського уряду д-р Філов склав на загальному засіданні парламенту важну політичну заяву такого змісту:

„Підставою нашої закордонної політики є те, щоб шляхом миру змагати до здійснення наших справедливих змагань. Ми зробили все, щоби втримати мир. Навіть зкуди більше. Також сьогодні болгарські військові відділи ще ніяким чином не прийняли участі у воєнних діях, що почалися між Німеччиною та Югославією. Білгородський уряд знає про те. Ми прати всіми засобами, якими розпоряджає, вільно могли рахувати на те, що цю нашу честь, права та інтереси болгарського народу.

Короткі вістки

— В ПОНЕДІЛОК у полудне англійські легуни бомбардували два данські рибальські кораблі на Північному морі. Данські рибалки були тоді близько данського побережжя та їх кораблі були далеко означені. Англійці наперед скинули бомби, а опісля відкрили скорострільний вогонь.

— У МАКЕДОНІЇ прийшло до боротьби між новозеландцями та греками. Англійці відкрили вогонь по греках, що йшли стежним маршем долиною Струми. Кажуть, що англійці тому стріляли, бо думали, що греки відступають без бою. Греки втратили тоді 40 вбитих і мали багато ранених та скипіли страшним обуренням. Грецьке командування зажадало відкликати новозеландські відділи.

— У СТОЛИЦІ СІЯМУ Банкоку звертають увагу, що тамошній англійський шоденник „Бенкок Кронікл” ще 15. II. помістив світлина, як греки радісно вітають англійські змоторизовані відділи. Ті знімки поробили ще місяць перед тим — отже ще десь в січні.

— ФРАНЦУЗЬКИЙ уряд у Віші знову проголосив нову листу 133-ох осіб, що їх позбавили французького громадянства. Між ними багато жидівських прізвищ.

— У ТОКІО відкрили іберо-американський інститут. Приявні при тому були: представник мін. закордонних справ, комунікацій, військових і морських справ. Новий інститут має досліджувати справи зв'язані з торговельними й еміграційними проблемами.

— ШВЕДСЬКИЙ шоденник „Свенска Моргенбладет” пише, що канцлер Гітлер цілковито обопував свій виступ проти Греції й Югославії як не можна краще. Німці не могли бездільно приглядатися ситуації на Балкані.

— МИНУЛОГО ПОНЕДІЛКА відбулися в Римі та в інших італійських містах великі маніфестації з приводу виступу проти Югославії. Вулицями Риму пройшли маніфестанти з транспарентами: „Хай живе король! Хай живе Дуче! Хай живе армія!” Юрби маніфестантів зійшлися під Венецькою Палатою, де домагалися появи Мусоліні. Дуче двічі виходив на балкон.

— „УКРАЇНКА” В НІМЕЦЬКІЙ ПРЕСІ. „Меріш-Шлезіше Ляндесцайтунг” з 15. III. ц. р., що виходить в Одербергу на Горішньому Шлезьку, помістила згадку про Шевченківський концерт, що відбувся 9. III. в таборі ч. 37 українських переселенців з Буковини.

Приймемо зараз

- САМОСТІЙНОГО КНИГОВОДА,
- ДВОХ УРЯДНИКІВ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

Рефлектуємо лише на першорядні сили з відповідною практикою і знанням німецької мови. Платня згідно з умовою. Подання з залученням описом життя і праці, заопіювані УДК., пересилати на адресу:

„Українське Видавництво”,
Краків, Райхсштрассе 34.
4—5
Неприйняті подання залишаться без відповіді.

КОЛИ ПОБАЧИШ ПУШКУ З НАПИСОМ
КОДУС — ТЯМ ПРО УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТА!

БАГАТО-КОЛЬОРОВІ, МИСТЕЦЬКІ

Великодні листівки

у виконанні арт. малярів
Е. Козака і В. Дядилюка

НА ДНЯХ ПОЯВЛЯТЬСЯ У ПРОДАЖІ!

Чотири зразки листівок на гарному картоні й у мистецькому виконанні!

В ЖЕ ЗАМОВЛЯЙТЕ!

Ціна поодинокій листівки в продажі 20 сот.

Поштою висилаємо найменше 100 шт.

Ціна за 100 штук одного зразку 20 зол. з пересилкою 20.60 зол.

Для книгарень 30% рабату.

Висилаємо тільки за готівку або за післяплатою.

Замовляти: „Українське Видавництво”
Краків, Райхсштрассе 34.

Сербський терор у Хорватії

НІМ.-ЮГОСЛ. ПОГРАНИЧЧЯ, 9. IV. — Як оповідають хорватські втікачі — сербський терор від початку війни постійно зростає. Не зважаючи на жакхливий терор, розкинено летючки проти сербських гнобительів із закликом до повстання за вільну й незалежну Хорватію. Понад 20 хорватів, що розкидали летючки, зловили сербські жандарми та розстріляли. Серед хорватського

населення панує величезне схвилювання. Побойуються дальших присудів смерті. В Загребі й Карльштадті дійшло до ударів із населенням, у яких було 32 вбитих і ранених. Положення загострилося тим більше, що сербські старшини роздали муніцію дум-дум для здушення протисербських демонстрацій.

—o—

Німецька атака на Югославію

ГРАЦ, 10. IV. — Після вислухання денного наказу канцлера Гітлера до південно-східної армії, німецькі вояки почали збройну акцію проти Югославії. Досвіта дня 6. квітня німецькі розвідчі та штурмові відділи перейшли німецько-югославянський кордон на просторі 325 км. у Стирії й Каринтії, від Караванків і просмику Ляйбль, аж до малярського кордону. Тому, що Югославія з порушенням географічних і господарських умовин скріпила на цьому кордоні численні стратегічно важні точки й горбки, — німецькі війська зайняли їх у багатьох місцях і зломали ворожий опір. Німецькі втрати підчас здобування переходів через ріки та будування мостових причіпків були зовсім незначні. Зате югославяни вже в перших годинах мали значні втрати в полонених, ранених і поляглих. У вартівнях над югославянським кордоном югославянські прикордонні війська перед відворотом знищили об'єкти й телефонічні проводи, що свідчить про систематичні приготування. З фортів, що панують над шляхами,

відкрили сильний вогонь зі скорострілів. Німецькі вояки зближались систематично, укриваючись у добре замаскованих позиціях і підкинутими мінами примусили форти замовкнути. Вже в передполудневих годинах впало 10 фортець біля одної малої місцевості. Хоч югославяни намагались перешкодити походові німецьких військ, висаджуючи шляхи й мости, вже пополудні стежні відділи на колесниках доїхали до одного більшого міста. Завдяки відвазі одного підстаршини, що перетяв приготований до висадження льонт, кілька мостів на ріці Мурі дісталося неушкоджених у німецькі руки. Підчас несподіваного випадку взято в полон дві сотні прикордонної високогірської сторожі, біля 300 людей. Німецька піхота й змоторизовані частини перешукали докладно зайняті терени. Підчас цілого першого дня доходили з південної сторони стирийського кордону незвичайно сильні вибухи. Це серби нищили залізничні шляхи й мости.

—o—

Атаки югославянських летунів на Мадярщину

БУДАПЕШТ, 10. IV. — Ескадра югославянських бомбовиків заатакувала в понеділок місто Сегедін. Підчас повітряної боротьби малярські ловецькі літаки зістрілили 6 югославянських бомбовиків. Того самого дня два югославянські бомбовики заатакували Фінфкірхен і скинули 6 бомб. Ранено кілька осіб. Мадярська протилетунська артилерія зістрілила оба літаки. Один югославянський бомбовик впав на землю підчас атаки на місто Шікльош.

Всупереч цим річевим вісткам зі столиці Мадярщини англійська інформаційна служба впевняє, що не було ніяких югославянських налетів на територію Мадярщини. Це викликало на Мадярщині огірчення й обу-

рення. „Мусимо — пише щоденник „Пештер Льюд“ — застерегтися енергійно проти англійських спроб заперечувати зовсім явні й автентичні факти“.

—o—

АМЕРИКАНСЬКІ ОБСЕРВАТОРИ В КАІРІ

ШТОКГОЛЬМ 9. IV. — До Каїра прибули три північно-американські старшини, що їх приділили до дуже вже чисельного штабу американських обсерваторів фльоти й сухопутної армії. Згадані старшини — це спеціалісти в ділянці змоторизованих і панцирних боєвих сил.

—o—

Енциклопедія Українознавства

Українське Видавництво в Кракові приступає до видання ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА, що виходитиме від квітня 1941 р. щомісячними зшитками по 5 аркушів друку. Цілість обійматиме 6 зшитків, разом 30 аркушів друку, приблизно 500 сторін великого лексиконового формату, кількадесять одно- й багатокольорових таблиць, карт і мап та буде багато ілюстрована.

Начальний Редактор: Д-р Іван Раківський; члени Редакції: Д-р Євген Юлій Пеленський і Д-р Ігор Федів.

Енциклопедія Українознавства обійматиме всі ділянки українознавства, подасть відповідь на всі українознавчі питання та буде коротким повним підручником українознавства, необхідним для всіх українських товариств і уладів (організацій), парохіяльних і громадських урядів, читалень, шкіл, культурних діячів і загалом усіх наших освічених людей.

Ціна Енциклопедії Українознавства: В ПЕРЕДПЛАТІ:

за один зшиток 10 зол.
за цілість — платне згори 50 „

КНИГАРСЬКА ЦІНА:

за один зшиток 13 зол.
за цілість 80 „

Передплату приймає

„УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО“,
Краків, Райхсштрассе 34.

Ukrainischer Verlag, Krakau, Reichsstr. 34.

ХОРВАТИ ОЧІКУЮТЬ ВИЗВОЛЕННЯ

ПРАГА, 10. IV. — Чеська інформаційна агенція „Центропрес“ одержала таку дозвіл хорватів, замешкалих у Протектораті:

„Ми, хорвати, замешкалі в Чехії й Моравії, осуджуємо якнайгостріше переворот, що його викликала військова партія при співдіянні патріярха. Цей переворот загрожувє мирові. Через нього Білгород удружує на себе вину війни та проливу крові. Ми, хорвати, сподіваємося, що після вмишу ним. військ вибе вкоротці для нас дина віддавна очікуваного визволення з сербського ярма“.

ОГОЛОШЕННЯ

Дрібні оголошення

ПОРУЧАЄТЬСЯ ВСІМ УКРАЇНЦЯМ у Великонімецькій замовляти книжки з нових і старих видань (між іншим: повне видання „Кобзаря“ Сімовича), самоуки й словники німецької мови, тризуби, листівки (великий вибір великодніх) і т. п., лише в новій українській книгарні „ВЕРНИГОРА“. Замовлення прошу слати: Dushenko Stephan, Ringelheim (Harz), Mühlenweg 143. 1289 7-12

ФРИЗІЕРСЬКИЙ САЛЬОН „ПЕРЛОТ“ — КРАКІВ, вул. ЯНА 8 — поручається українській клієнтелі. 922 1-1

Пошукую брата Володка Хомича і швагра Володка Тритка з села Очать, пов. Радехів: Хомич Петро, G-n 68773, Stalag I B. 1408 1-1

Центр. Комітет Українського Червоного Хреста в Женеві розшукує пп. Олександра ТУРЕК і Дмитра ГЕНЗА, що приїхали з Франції, для пересилки їм листів від родичів із Зах. України. — Адресувати: Comité Ukraino — Suisse, Geneve (Schweiz) 1, Pl. Grand Mézel. 1405 1-1

Шофер — українець, довголітня практика, змінив посаду від 15. IV. ц. р. — Ярош Тадей, Краків, Асенрінг 13. 1406

Д-р Іван Лемішка, Марія Стеткевич, Володимир Роман Деркач — відозвіться на адресу: Dr. Bohdan, Louvain, 22. Marché aux Grains, Belgique. 1407

Приймемо двох заступників(-ниць) на українських землях. Зголошення слати: Фабричний Склад целюлозових виробів і туалетових приборів Ф.ми C. Löffler, Краків, Koletek 1. Комісарська Управа. 1409 1-2

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол. МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметр ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче. ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніальні по 50 сот. за слово. КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.“: Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в кроте й закордоном. Часопишу на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки в Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 2.143. З Німеччини на чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.

З Протекторату: чеками „Українського Видавництва“ Postsparkasse Prag 78.513. Курс 1 нім марки 2 злоті; 1 чеської корони 20 при висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати чинну і докладну адресу.